
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Madárinfluenza - Emberi megbetegedés gyanúja Belgiumban	65
Tájékoztatás - szakmai rendezvényről	69
- engedélyezett fertőtlenítőszeréről	70
Fertőző betegségek adatai	72

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

AZ A/H5N1 MADÁRINFLUENZA-VÍRUS ÁLTAL OKOZOTT EMBERI MEGBETEGEDÉS GYANÚJÁNAK KIVIZSGÁLÁSA BELGIUMBAN

Január elején Törökországból számos, A/H5N1 madárinfluenza-vírus által okozott emberi megbetegedést jelentettek, és azóta **több európai állampolgár influenzaszerű megbetegedése esetén merült fel a madárinfluenza gyanúja**. Ezen európai személyek epidemiológiai anamnézisében olyan országokban történt expozíció szerepelt, ahol szárnyasok illetve emberek madárinfluenza megbetegedését észlelték.

Az Európai Influenza Surveillance-ban (EISS) résztvevő 28 országot felkérték, hogy jelentsék, amennyiben A/H5N1 madárinfluenza-vírus által okozott megbetegedés igazolásának/kizárásának céljából laboratóriumi vizsgálatot végeznek a területükön. 2006. **január 25-ig hat országból, összesen 19 laboratóriumban elvégzett vizsgálatról** érkezett jelentés. Az – egyébként negatív eredménnyel zárult – vizsgálatoknak ez az alacsony száma valószínűleg csak csekély hányadát teszi ki az elmúlt hetekben Európában kezelt, A/H5N1 madárinfluenza-gyanús eseteknek. Az alábbiakban egy olyan, Belgiumban észlelt esettel kapcsolatos tapasztalatok kerülnek ismertetésre, amelyeket az ország első A/H5N1 madárinfluenza-gyanús esete kapcsán tett járványügyi intézkedések során szereztek.

2006. január 13-án egy orosz **újságíró** jelentkezett egy belgiumi kórház sürgősségi osztályán. Magas lázra, izomfájdalomra, általános rossz közérzetre, köhögésre, náthára és torokfájásra panaszkodott. Járványügyi anamnézise szerint egy, a madárinfluenzáról szóló **dokumentumfilm készítése során, január 9. és 12. között baromfitartó telepeket keresett fel a Kelet-Törökországban** fekvő Van tartományban.

Az A/H5N1 madárinfluenza-gyanús személy ellátásának belgiumi **intézkedési szabályzatában** foglaltaknak megfelelően a kórház bejelentette az esetet a Brüsszeli Egészségügyi Felügyeletnek, valamint a brüsszeli székhelyű Közegészségügyi Tudományos Intézetnek. A járványügyi vizsgálat alapján a beteget **„valószínűsíthető madárinfluenza-esetnek”** **minősítették**, mert baromfitelepeket látogatott egy, a madárinfluenza által érintett területen. Az intézkedési szabályzatban előírtaknak megfelelően a betegről **nasopharyngeális törlékmintát** vettek. A mintát egy alkalmas mintavételi eszközzel, védőöltözékben vették (a mintavételi eszközöket, védőöltözeteket felkészülési intézkedés gyanánt minden belgiumi klinikai laboratórium számára már korábban megküldték). A levett mintát további vizsgálat céljából haladéktalanul a Közegészségügyi Tudományos Intézetben működő Nemzeti Influenza Központba továbbították. Az intézkedési szabályzatban a valószínűsíthető esetek kezelésére vonatkozó ajánlásokat követve a páciens a brüsszeli Saint-Pierre Kórházba szállították, ahol azonnal **elkülönítették**. A beteg a vélelmezett diagnózisnak megfelelő kezelésként 150 mg **oseltamivirt** kapott, emellett ápolása során speciális védőintézkedéseket alkalmaztak.

Az eset bejelentésével egyidőben összeállítottak egy **listát** azon személyekről, akik potenciálisan madárinfluenza-vírus **expozíciónak lehettek kitéve**. A listára azok a személyek kerültek, akik vagy **ugyanannak** az expozíciónak voltak kitéve, mint a beteg, vagy kapcsolatba kerültek a pácienssel. A dokumentumfilm törökországi forgatásán szintén résztvevő operatőrt is exponálnak tekintették. Azonosították és értesítették **a beteggel egy háztartásban élőket**, és azokat az **egészségügyi dolgozókat**, akik a beteget elsőként ellátó kórházban azt megelőzően kerültek kapcsolatba a pácienssel, hogy annak A/H5N1 madárinfluenza-gyanúját megállapították, és így nem viseltek egyéni védőfelszerelést. Az operatőrnél és a családtagoknál nem tapasztaltak influenzaszerű tüneteket.

Azokat az **utasokat** is kontakt személyeknek tekintették, akik azon a három repülőn utaztak, amelyekkel a beteg Törökországból Belgiumba utazott. A járványügyi vizsgálatot végző szakemberek megpróbálták megszerezni az

utasok névsorát, amely – ha a betegnél igazolják az A/H5N1 madárinfluenza diagnózisát – szükséges volna a további járványügyi intézkedések megtételéhez, azonban a légitársaságok a személyiségi jogok védelmére hivatkozva **megtagadták az utasok személyes adatainak kiadását.**

A nasopharyngeális mintát 3-as biológiai biztonsági szintű (**BSL3** – biosafety level) laboratóriumban gyors enzim immunassay (**EIA**) vizsgálatnak vetették alá. Ezt követően a vírus RNS-ét kivonták a mintából, és **többfajta PCR**-vizsgálattal elemezték (influenza A illetve B vírus meghatározása, H1-H3-H5 altípus azonosítása, illetve N1 és N2 altípus meghatározása céljából). A vizsgálatok az **A/H3N2 influenzavírus kóroki szerepét igazolták.** E laboratóriumi vizsgálati eredmények alapján a járványügyi szakemberek elvethették az A/H5N1 madárinfluenza gyanúját. [Az EIA vizsgálat által szolgáltatott előzetes eredmények a minta kézhezvételétől számított 1 órán belül, a PCR tekintetében négy órán belül születtek meg. Az eredményeket valós idejű PCR vizsgálattal megerősítették, és azokról 16 óra (az influenza A és B vírus meghatározáshoz, valamint a H1, H3 és H5 altípus meghatározáshoz szükséges idő), illetve 36 óra (N1 és N2 altípus meghatározáshoz szükséges idő) elteltével tájékoztatták az egészségügyi hatóságokat.]

A 2005-2006-os influenzaszegzonban Belgiumban ez volt az első olyan influenzaszerű megbetegedés, melyben a Nemzeti Influenza Központban igazolták az A/H3N2 influenzavírus kóroki szerepét. 2006. első heteiben a klinikai influenzaaktivitás (influenzaszerű tünetekkel orvoshoz fordulók száma) Európa legtöbb országához hasonlóan Belgiumban is alacsony szintű volt.

Amikor január 15-én a beteg mintájában az A/H3N2 influenzavírust azonosították, a járványügyi intézkedéseket felfüggesztették. A páciens aznap láztalanul és **jó általános állapotban hagyta el a kórházat.**

Törökországban hiányosak a szezonális influenza megbetegedésekre vonatkozó adatok, azonban a kérdéses időszakban alacsony influenzaaktivitást jelentettek. Az influenza inkubációs idejét figyelembe véve **biztonsággal nem állapítható meg, hogy a beteg Törökországban, vagy az oda történő utazás megkezdése előtt, Belgiumban fertőződött.**

Tanulságok

Ezen eset alapján felmerül a kérdés: vajon az influenzaszезon ideje alatt az A/H5N1 madárinfluenza által **érintett területekre utazóknak kell-e javasolni a szezonális influenza elleni oltást?**

Az esemény azt jelzi, hogy az A/H5N1 madárinfluenza-gyanús megbetegedésre Belgiumban használt **esetdefiníció alkalmas a madárinfluenza humán eseteinek észlelésére**. Az ilyen beteg klinikai és járványügyi ellátásának Belgiumban alkalmazott **intézkedési szabályzatát** – amelyet az egészségügyi hatóságok 2005 végén hagytak jóvá és ismertettek az egészségügyi vezetőkkel – haladéktalanul/késedelem nélkül és megfelelően **betartották**.

Nemzetközi irányelvekre van szükség, melyek arra vonatkoznak, hogyan kell intézkedni olyan, a nemzetközi légi közlekedésben résztvevő utasok körében, akik megerősítetten A/H5N1 madárinfluenzában szenvedő személlyel kerültek kapcsolatba. Nemzetközi szintű **együtműködés szükséges**, hogy az utazókat könnyebben nyomon lehessen követni.

Megjegyzés:

*Belgiumban az A/H5N1 madárinfluenza megbetegedésekre vonatkozóan alkalmazott esetdefiníció (a WHO esetdefiníciója a pandémiás 3 fázisban, utoljára módosítva 2005. novemberben):

- **Gyanús eset:** Olyan személy, akinek 38°C, vagy annál magasabb láza van, köhög, és általános levertségről panaszkodik; a tünetek jelentkezését megelőző 7 napon belül szoros kapcsolata volt élő vagy elhullott, vadon élő vagy házkörül tartott madárral/ürülékével egy, az A/H5N1 madárinfluenza által érintett területen.
- **Valószínűsíthető eset:** Olyan beteg, aki a gyanús eset feltételeinek megfelel, és az előzetes laboratóriumi eredménye pozitív, vagy légzési elégtelenség/halál lépett fel, és más diagnózist nem állapítottak meg a szakértők, vagy nagyon megalapozott epidemiológiai kapcsolatot találtak.
- **Megerősített eset:** Az A/H5N1 madárinfluenza-vírus irányában pozitív eredménnyel végzett PCR vizsgálat, vagy vírustenyésztéssel igazolt fertőzés, vagy az A/H5N1 madárinfluenza-vírus specifikus antitest titerének négyszeres emelkedése.

Forrás: <http://www.eurosurveillance.org/ew/2006/060126.asp#1T>

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL**A Magyar Infektológiai Társaság
Klinikai Mikrobiológiai Szekciójának tudományos ülése**

Helye: Fővárosi Szent László Kórház díszelőadóterme
(Budapest, IX., Gyáli út 5-7. 19-es pavilon)

Ideje: 2006. március 9. (csütörtök) 10.00 óra

**NUKLEINSAV KIMUTATÁSON ALAPULÓ MÓDSZEREK ÉRTÉKE AZ
INFEKCIÓS KÓRKÉPEK DIAGNOSZTIKÁJÁBAN****PROGRAM****Nukleinsav alapú diagnosztika: jelen és jövő**

Prof. Dr. Nagy Erzsébet (SZTE ÁOK KMDI, Szeged)

Humán papillomavírusok – molekuláris vizsgálatok indikációi különböző kórképekben

Dr. Kónya József (DEOEC, Mikrobiológiai Intézet, Debrecen)

Invazív gomba infekciók diagnosztikája molekuláris módszerekkel

Dr. Somogyvári Ferenc, Dr. Hajdú Edit, Dóczy Ilona (SZTE ÁOK KMDI, Szeged)

Mennyiben segíti a nukleinsav alapú diagnosztika a mycobacteriumok által okozott kórképek diagnosztikáját

Ködmön Csaba, Dr. Puskás Erzsébet (ÁNTSZ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Intézete, Miskolc)

Herpesvírusok molekuláris genetikai diagnosztikája

Dr. Deák Judit (SZTE ÁOK KMDI, Szeged)

Kérdések, megbeszélés

Az előadók részére diavetítő, projektor és írásvetítő áll rendelkezésre.

A tudományos ülést követően a Magyar Infektológiai Társaság tisztújító közgyűlésére kerül sor.

A tudományos ülés akkreditációja folyamatban van.

TÁJÉKOZTATÁS ENGEDÉLYEZETT FERTŐTLENÍTŐSZEREKRŐL

2005. szeptember-október hónapban engedélyezett fertőtlenítőszer listája

A fertőtlenítő-szer neve	Forgalmazó	Felhasználási terület	Hatóanyag	Alkalmazási koncentráció	Behatási idő	Antimikrobiális spektrum
Havon PERFECT	Hagleitner Hygiene Hungary GmbH 9027 Győr, Juharfa út 20.	textília fertőtlenítés	enzimek	3g/l – 60°C	15 perc	B, F
IODOSTAR	ALKÍMIA Kft. 8182 Peremarton- gyártelep	felületfertőtlenítés	jódvegyület	1%	20 perc	B, F
				2%	5 perc	
				33%	Függőleges felületek esetében:	
SKINMAN Asept N	Ecolab-Hygiene Kft. 1123 Budapest, Alkotás u.50.	kézfertőtlenítés	alkohol	cc.	Hig.kézfertőtlenítés: 30 mp	B (MRSA), F, V, T
					Sebészi bemosakodás: 5x1 perc = 5 perc	
					T: 2x30 mp	
					V: 1 perc	
PRONTOSAN	B. Braun Medical Kft. 1037 Budapest, Montevideo u.2/c	seböblítő oldat	guanidin- derivátum	cc.	-	MRSA
PRONT ORAL		szájöblítés	guanidin- derivátum	cc.	30 mp	MRSA
PRONTODERM		antiszeptikus beteg fürdetés	guanidin- derivátum	cc.	-	MRSA
PRONTODERM hab		testfelület antiszeptikus ápolása	guanidin- derivátum	cc.	-	MRSA
PRONTODERM Gel light		antiszeptikus orr gél	guanidin- derivátum	cc.	-	MRSA

A fertőtlenítő-szer neve	Forgalmazó	Felhasználási terület	Hatóanyag	Alkalmazási koncentráció	Behatási idő	Antimikrobiális spektrum
PRONTODERM Gel strong	B. Braun Medical Kft. 1023 Budapest, Felhévizi u.5.	antiszeptikus fürdető gél	guanidin-derivátum	cc.	-	MRSA
PRONTOSAN gél		sebkezelő gél	guanidin-derivátum	cc.	-	MRSA
PRONTOSAN C		katéter bevezetés előtti bőrtisztítás	guanidin-derivátum	cc.	-	MRSA
PRONTOSAN koncentrátum		antiszeptikus betegfürdetés	guanidin-derivátum	Hideg vízzel: 1:4 Meleg vízzel (40°C) :1:9	-	MRSA
MC Air Condicioning System Cleaner	Pure Solve Hungary Kft. 1095 Budapest, Kvassay J. út 1. K ép.	léghőszabályozó rendszer tisztítása-fertőtlenítése	Kombinált	cc.	technológia szerint	Bakterio- és fungisztikus

Jelmagyarázat: B = baktericid, F = fungicid, V = virucid, T = tuberculocid,

A tájékoztatást adta: Milassin Márta osztályvezető

OEK Dezinfekciós osztály

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2006. január 30. és február 5.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Több **enterális fertőző betegséget** jelentettek, mint az előző héten. A **salmonellosis** esetek száma több mint felével, a **campylobacteriosis** bejelentések száma majdnem negyedével emelkedett. Mindkét betegség járványügyi helyzete kedvezőtlenebb volt, mint a 2000-2004. évek azonos hetében. Az **enteritis infectiosa** bejelentések száma kb. felével haladta meg a 2000-2004. évek azonos hetét jellemző középértéket.

A **vírushepatitisek** száma lényegesen nem változott az előző héthez képest. A héten bejelentett esetek száma a 2000-2004. évek 5. hetét jellemző medián értékénél is kevesebb volt. A megbetegedések felét Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből jelentették.

A **légúti terjedésű fertőző betegségek** közül az előző hetihez képest több **scarlatina** bejelentés került a nyilvántartásba, amely majdnem kétszerese a korábbi évek azonos hetét jellemző középértéknek. A legtöbb megbetegedést a fővárosból és Veszprém megyéből jelentették. A **varicella** bejelentések száma mérsékelten csökkent. A területi incidenciát Tolna és Vas megyében az országos átlag közel kétszerese volt, míg Somogy és Veszprém megyében jóval meghaladta azt. **Pertussist** és **morbillit** nem jelentettek, csupán két-két **rubeola**, illetve **mumpsz** gyanús esetet regisztráltak.

Kevesebb **idegrendszeri fertőző megbetegedést** jelentettek, mint az előző héten. A héten bejelentett egy **meningitis purulenta** és egy **meningitis serosa** esetben az etiológia még tisztázatlan.

A héten négy **ornithosis** esetről érkezett jelentés, három beteg tünete még 2005-ben jelentkeztek. Egy 60 évnél idősebb férfi megbetegedése ez év januárjában kezdődött, a kórokozót laboratóriumi vizsgálatokkal még nem mutatták ki.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

5/2006.sz.heti jelentés (weekly report)

(2006.01.30 – 2006.02.05.)

Betegség Disease	az 5. héten (week)			az 1 – 5. héten (week)		
	2006.01.30- 2006.02.05.	2005.01.31- 2005.02.06.	Medián 2000- 2004	2006.	2005.	Medián 2000- 2004
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	88	71	68	418	375	422
Dysentheria	-	1	2	9	8	16
Dyspepsia coli	-	3	2	5	8	8
Egyéb E.coli enteritis	-	3	2	3	5	9
Campylobacteriosis	113	95	101	514	532	563
Yersiniosis	-	4	3	5	10	16
Enteritis infectiosa	960	954	653	4349	4457	2792
Hepatitis infectiosa	12	22	16	52	66	71
AIDS	2	1	-	3	5	2
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	1	-	-	2	-	1
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	4	4	-
Scarlatina	171	130	90	652	550	321
Morbilli	-	-	-	1	-	-
Rubeola	2	1	2	7	6	9
Parotitis epidemica	2	2	4	16	10	22
Varicella	1050	1478	842	5810	7231	5010
Mononucleosis inf.	34	19	26	117	100	122
Legionellosis	-	1	1	2	9	10
Meningitis purulenta	1	6	6	21	28	39
Meningitis serosa	1	2	2	7	9	9
Encephalitis infectiosa	-	8	2	7	31	10
Creutzfeldt-J.-betegség	-	-	•	-	2	•
Lyme-kór	4	2	3	32	27	20
Listeriosis	-	-	-	-	1	-
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	1	-	-	3	3	2
Ornithosis	4	-	-	10	-	-
Tularemia	3	-	2	12	14	8
Tetanus	-	-	-	1	-	-
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	-	-	-
Malaria*	-	-	-	1	-	1
Toxoplasmosis	4	4	6	19	24	28

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2006.02.07.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

5/2006.sz. heti jelentés (weekly report)

(2006.01.30 – 2006.02.05.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	7	-	18	80	-	32	110	7	1	-
Baranya	5	-	4	43	-	3	35	2	-	-
Bács-Kiskun	6	-	5	64	1	1	31	1	-	-
Békés	4	-	5	73	-	-	9	2	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	2	-	8	44	1	2	68	1	-	1
Csongrád	29	-	7	60	-	4	48	-	-	-
Fejér	4	-	4	72	-	8	29	4	-	-
Győr-Moson-Sopron	4	-	7	17	-	16	35	2	-	1
Hajdú-Bihar	2	-	16	13	-	5	43	1	-	-
Heves	3	-	5	49	1	3	19	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	1	-	3	52	1	2	30	1	-	-
Komárom-Esztergom	2	-	2	25	-	2	24	2	-	-
Nógrád	-	-	1	31	1	2	39	1	-	-
Pest	3	-	4	74	1	16	105	2	-	-
Somogy	2	-	1	87	-	29	97	-	-	1
Szabolcs-Szatmár- Bereg	1	-	10	11	6	11	41	3	-	-
Tolna	2	-	6	66	-	-	51	3	-	-
Vas	5	-	7	15	-	7	55	-	-	-
Veszprém	6	-	-	55	-	27	136	1	-	1
Zala	-	-	-	29	-	1	45	1	-	-
Összesen (total)	88	-	113	960	12	171	1050	34	1	4
Előző hét (previous week)	56	2	92	854	14	139	1250	18	5	7

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2006.02.07.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek;

az ÁNTSZ intranetről: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Bujdosó László

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztők:

dr. Böröcz Karolina

dr. Hermann Dóra

Lendvai Gyuláné

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X